

USMENA KNJIŽEVNOST U SUVREMENOJ KULTURI

Oblici usmene književnosti danas: vic, grafiti, mem/meme

VIC (njem. Witz)

- kratak pripovjedni oblik s duhovitim iznenađujućim obratom, šaljiva pričica s poantom ili neočekivanim smiješnim raspletom [*pričati viceve*; dosjetka, pošalica, šala

-vic može biti:

bradati vic, vics bradom - nešto odavno poznato;

čokoladni vic - vic koji svom autoru ili prepričavaču može donijeti neugodnost, koji ga čak može otjerati u zatvor (zbog sadržaja koji je navodno nepoćudan vlastima);

masni vic - vic na lascivnu temu uz uporabu vulgarnih riječi;

seljački vic – 1. grub, vulgaran, nepristojan vic 2. zadatak ili pitalica kojom se prikraćuje vrijeme, odlikuje se zdravorazumskom jednostavnošću;

to je iz drugog vica – (*žargon*) upozorenje na nelogičan slijed izlaganja ili naglašavanje da dvije stvari ne idu zajedno

PRIMJERI

Sjedi Ivica na satu na kojem se uči gramatika. Pita učiteljica: »Može li mi netko reći primjer istog glagola u prezentu i futuru prvom?« Javi se neka djevojčica i kaže: »Trčim i trčat ću.« Učiteljica je pohvali i pita za drugi primjer. Javi se dječak i kaže: »Spavam i spavat ću.« Učiteljica pohvali dječaka i pita ima li još tko neki primjer. Javi se Ivica i kaže: »Jedem juhu i pile ću.«

Profesorica govori Ivici: »Ivica, mijenjaj po padežima riječ kruh.« Ivica: »Tko? Što? Kruh. S kim? Čim? Sa salamom. Komu? Čemu? Pa meni.«

Zašto plavuša nosi brijaći aparat u disco? – Zato jer se tamo brije.

Zašto plavuša puzi po dućanu? – Traži niske cijene.

Zašto plavuša otvara mlijeko u dućanu? – Jer na tetrapaku piše OTVORI OVDJE.

Uhvatio Mujo zlatnu ribicu, a ona reče da će mu ispuniti jednu želju. Mujo: »Hoću da BAR JEDAN DAN BUDEM CAR!« – Sljedeće jutro budi ga neka nepoznata žena i govori: »Diži se Ferdinande, danas idemo u Sarajevo!«

Pita Haso Muju:

Mujo, znaš li ti tko je bio Beethoven? Ne znam! A neš' ni znati kad ne ideš u večernju školu. - kaže Haso. A znaš li ti tko je Nikola Tesla? Ne znam! E vidiš, da ideš u večernju školu znao bi. Pita ti sad njega Mujo: A znaš ti tko je Meho Bubnjar? Ne znam, tko? E to ti je onaj što ti dolazi ženi dok si ti u večernjoj školi.

Složio Mujo puzzle i kaže Hasi:

Vidi Haso, za ovo mi je trebalo samo mjesec dana! I što s tim? A na kutiji piše od 3 do 5 godina!

Mujo i Haso razgovaraju o Koloseumu u Rimu.

Ovo je fantastično! – kaže Mujo. A Haso će: A zamisli pajdo kako će tek to izgledati kada ga završe?!

a) Koji se stereotipi javljaju u navedenim vicevima?

b) Koja su prema vašemu mišljenju obilježja dobrog vica?